

WELKOM IN
WINTERSWIJK
Nationaal Landschap

gemeente
Winterswijk

Gemeente Winterswijk

Accountantsverslag 2025

18 mei 2026 | concept 3

Inleiding

Aan: de Raad van de gemeente Winterswijk

Doetinchem, xxxx

U heeft als gemeenteraad een kaderstellende en controlerende rol. Dat betekent dat u vooraf de financiële en beleidsmatige kaders stelt en achteraf beoordeelt of het college binnen deze kaders heeft gehandeld en hierover op een juiste en volledige wijze verantwoording heeft afgelegd. De jaarrekening is daarbij een belangrijk verantwoordingsdocument.

Wij zijn door u als Raad aangewezen als accountant om de jaarrekening te controleren. Met de controle ondersteunen wij u als Raad bij de uitoefening van uw controlerende taak. De accountantscontrole is gericht op de vraag of de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording van het college, een getrouw beeld geeft van de baten en lasten en van de grootte en samenstelling van het vermogen van de gemeente.

Daarnaast hebben wij beoordeelt of de jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving, waaronder het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Onze controle richt zich primair op de betrouwbaarheid van de financiële verantwoording en op het financieel beheer en de financiële organisatie, voor zover deze van belang zijn voor de totstandkoming van de jaarrekening. Daarbij geven wij als accountant geen zelfstandig oordeel over de doelmatigheid of doeltreffendheid van het gevoerde beleid. Die beoordeling behoort in bredere zin tot uw eigen controlerende rol, eventueel met ondersteuning van bijvoorbeeld de financiële raadscommissie en de rekenkamer.

Met dit accountantsverslag informeren wij u over de uitkomsten van onze controle. Wij geven u daarmee inzicht in de belangrijkste bevindingen, eventuele geconstateerde afwijkingen en aandachtspunten in de financiële rechtmatigheid, de interne beheersing en de bedrijfsvoering. Op die manier biedt dit verslag u aanvullende handvatten bij de behandeling van de jaarrekening en bij uw beoordeling van de verantwoording door het college.

Wij hebben de inhoud van dit accountantsverslag afgestemd met de concerncontroller en het College van B&W met uw financiële raadscommissie besproken op 3 juni 2026.

Met vriendelijke groet,
Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten

Inhoudsopgave

1. Samenvatting

2. Aandachtspunten Raad

3. Jaarrekening

4. Interne beheersing

5. Onze verantwoordelijkheid

6. Afsluiting

Bijlagen

1. Samenvatting

Strekking controleverklaring

Indien de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld, zijn wij voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken. Naar ons oordeel geeft de jaarrekening 2025 een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025, in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording. In de WNT-verantwoording en SiSa-verantwoording zijn geen afwijkingen geconstateerd.

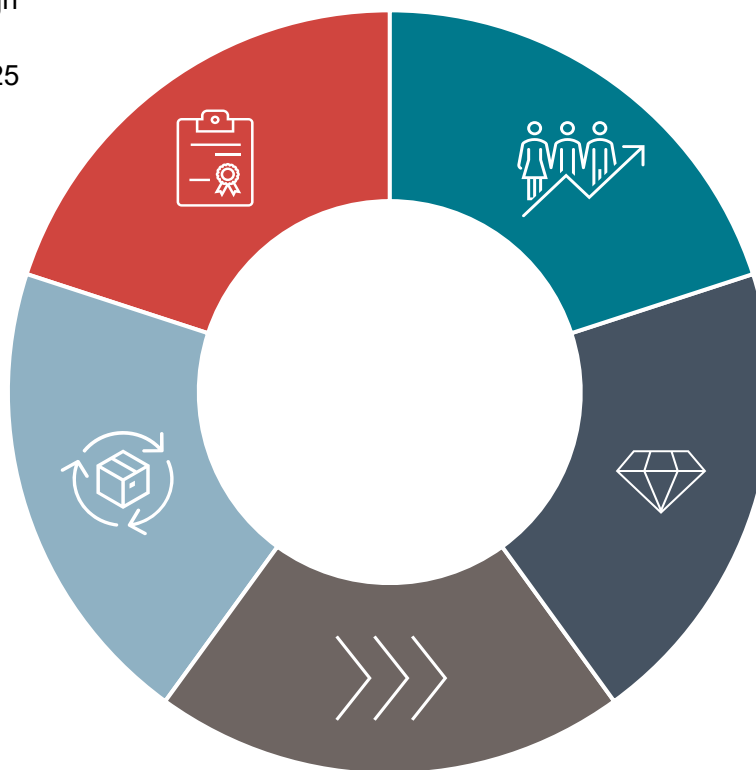
Rechtmatigheidsverantwoording

Het College van B&W heeft in de rechtmatigheidsverantwoording aangegeven de rechtmatigheidsgrens van € 2,8 miljoen te overschrijden.

Er is niet rechtmatig gehandeld voor een bedrag van € 3,3 miljoen. De belangrijkste onrechtmatigheden in 2025 zijn:

- Begrotingsoverschrijdingen € 2,6 miljoen; deze zijn volledig als acceptabel aangemerkt doordat de lasten uit open einde regelingen bestaan of gecompenseerd worden door baten.
- Kredietoverschrijdingen € 0,2 miljoen
- Europese aanbestedingen € 0,5 miljoen.

Wij zijn van mening dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft.

Controleproces

De controle is in overeenstemming met de planning verlopen. Wij hebben aanpassingen voorgesteld voor het herstellen van fouten en het aanpassen van teksten.

Financiële positie

Uw gemeente sluit het jaar af met een positief resultaat van € 12,4 miljoen. Het beschikbare weerstandsvermogen bedraagt per eind 2025 € 42,6 miljoen. Het benodigde weerstandsvermogen bedraagt €9,3 miljoen. De ratio is 4,6 en is ruim voldoende. De afgelopen jaren heeft het eigen vermogen een stijgende lijn laten zien.

Interne beheersing

De organisatie heeft stappen gezet in de opvolging van eerdere aanbevelingen en diverse verbeteringen doorgevoerd in processen en vastleggingen binnen de financiële administratie.

De interne beheersing is daarbij in voldoende mate op orde en voldoet aan de eisen die wij daaraan stellen vanuit de accountantscontrole.

2. Aandachtspunten Raad

Audit Experience

Om de Raad mee te nemen hebben wij voor dit controlejaar een 'Audit Experience' aangeboden: een interactieve sessie van circa 1,5 uur waarin we samen met de financiële raadscommissie één relevant thema verdiepen. Zo krijgen we meer diepgang en kunnen we vragen beter toelichten. We hebben samen met de financiële raadscommissie op 19 januari 2026 een sessie gehouden over het thema **financiële duurzaamheid en risicomanagement**.

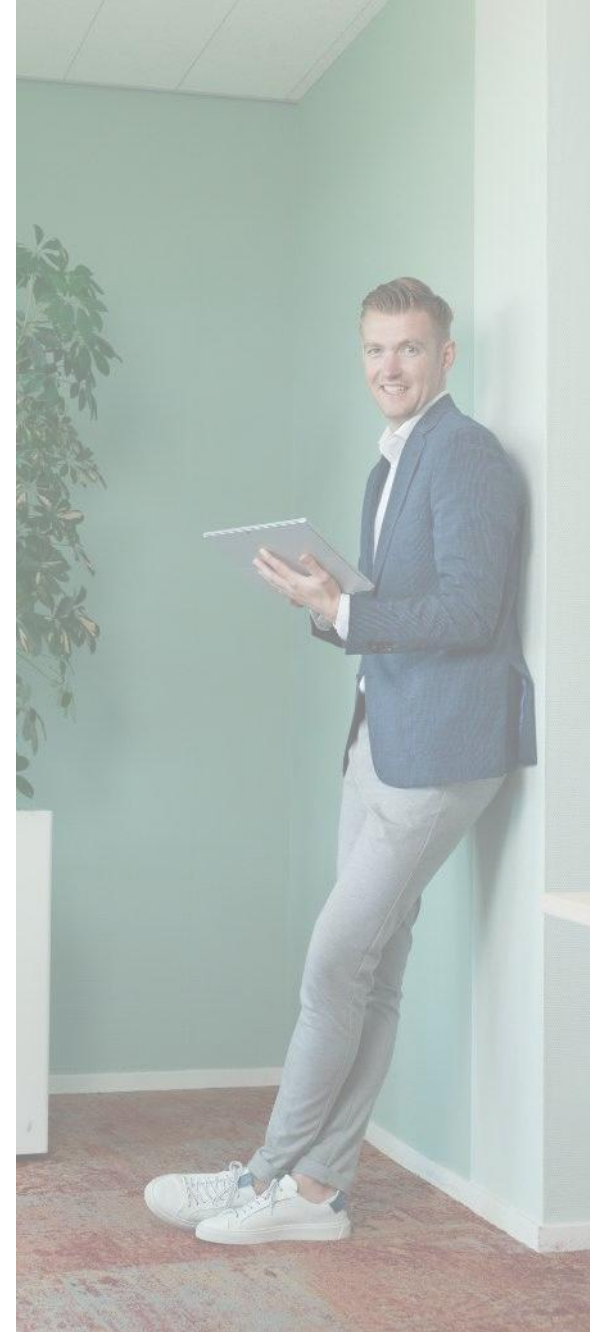
Onze boodschap aan de raad bij de jaarstukken

Voor u als raadslid zijn de jaarstukken niet alleen een formeel verantwoordingsdocument, maar ook een belangrijk instrument voor sturing en lering. U kunt de jaarstukken gebruiken om te beoordelen in hoeverre beleidsdoelen zijn gerealiseerd, welke middelen daarvoor zijn ingezet en welke lessen daaruit volgen voor komende jaren. Daarbij is het van belang dat niet alleen wordt toegelicht welke activiteiten zijn uitgevoerd, maar vooral welke maatschappelijke resultaten zijn bereikt en in hoeverre sprake is van doeltreffend en doelmatig handelen. Ook onderbesteding en vertraging in investeringen verdienen daarbij nadrukkelijk aandacht.

Daarnaast zijn de jaarstukken een belangrijk document voor de beoordeling van de financiële positie en het weerstandsvermogen van de gemeente. Financiële kengetallen dienen daarbij in onderlinge samenhang te worden beoordeeld, mede in het licht van de specifieke omstandigheden en ontwikkelfase van uw gemeente. Een heldere visie van het college op de financiële positie, risico's en toekomstbestendigheid ondersteunt u bij deze beoordeling.

Verder is het van belang dat u kennisneemt van onze bevindingen, waaronder signalen op het gebied van interne beheersing, IT, frauderisico's en rechtmatigheid. Deze bevindingen geven mede inzicht in de kwaliteit van de administratieve organisatie en interne beheersing en kunnen aanleiding geven tot aanvullende maatregelen of nadere opvolging.

Tot slot vragen actuele schaarste aan personeel, middelen en uitvoeringscapaciteit om duidelijke prioritering. Vertragingen, oplopende externe inhuur en onderbesteding kunnen signalen zijn dat niet alle ambities binnen de beschikbare capaciteit realiseerbaar zijn. Het is daarom van belang dat u hierover tijdig met het college het gesprek voert en waar nodig keuzes maakt.

3. Jaarrekening

3.1 Accountantscontrole

3.2 Financiële positie

3.3 Overige bevindingen

3.4 Rechtmatigheidsverantwoording

3.1 Accountantscontrole

Goedkeuringstoleranties

Op 21 maart 2025 is het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) gewijzigd. Voor de controle van de jaarrekening geldt vanaf boekjaar 2025 één goedkeuringstolerantie van 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves. De gehanteerde goedkeuringstolerantie voor het totaal van fouten en onzekerheden betreft € 2.807.000.

Herziening controleverordening naar aanleiding van wijziging BADO

De controleverordening van de gemeente Winterswijk verwijst naar het programma van eisen bij de aanbestedingsprocedure voor de goedkeuringstolerantie. In het geldende programma van eisen en het daaropvolgende programma van eisen zijn de goedkeuringstoleranties voor de accountant niet benoemd.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd de controleverordening te actualiseren en daarin de goedkeuringstolerantie voor de accountantscontrole expliciet te benoemen.

Wij hebben onze controle voor het boekjaar 2025 uitgevoerd met inachtneming van de grenzen van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden.

(Gecorrigeerde) controleverschillen

Vanuit de controlewerkzaamheden zijn een aantal afwijkingen naar voren gekomen. Deze zijn besproken met het management en grotendeels gecorrigeerd in de jaarrekening zoals deze voor u ligt.

3.1 Accountantscontrole

Niet gecorrigeerde controleverschillen

Er resteren een aantal verschillen die niet in de jaarrekening zijn verwerkt, deze in onderstaande tabel opgenomen en worden op de volgende pagina toegelicht. Het totaal van niet-gecorrigeerde verschillen is lager dan de goedkeuringstolerantie en heeft daarom geen effect op de goedkeurende strekking van onze controleverklaring.

Omschrijving	Fouten	Onzekerheden
Levering zorg Wmo en Jeugd 2025		€ 422.000
Levering zorg Wmo en Jeugd 2024		€ 258.000
Afrekeningen zorgaanbieders Wmo en Jeugd	€ 115.000	
Diversen	€ 39.000	
Totaal verschillen	€ 154.000	€ 690.000

Wij hebben het College van B&W geadviseerd om in de controleverordening een rapporteringsgrens op te nemen voor door de accountant geconstateerde fouten.

3.1 Accountantscontrole

Onderstaand geven wij een nadere toelichting op de geconstateerde en niet gecorrigeerde controleverschillen.

Levering zorg Wmo en Jeugd 2025

Over de geleverde zorg in natura hebben we in 2025 voor € 18,4 miljoen controleverklaringen van zorgaanbieders ontvangen. Voor het resterende deel van de uitgaven aan zorgorganisaties, € 0,4 miljoen (vorig jaar € 0,6 miljoen), is geen (goedkeurende) controleverklaring ontvangen of zijn het kleinere zorgaanbieders, waarmee afspraken zijn gemaakt om geen controleverklaring aan te leveren. Dit bedrag is aangemerkt als onzekerheid.

Eventuele reductie van de onzekerheid kan worden bereikt door een eigen onderzoek te doen naar de geleverde prestaties per zorgaanbieder. Een onderzoek kan worden uitgevoerd door een gerichte enquête op de geleverde zorg van de zorgaanbieders waarvoor geen gewaarmerkte productieverantwoording is opgeleverd. Voor 2025 is deze vragenronde niet uitgevoerd maar is ook niet noodzakelijk gezien de beperkte omvang van de onzekerheid.

Levering zorg Wmo en Jeugd 2024

In het kader van onze controle hebben wij vastgesteld dat nagekomen kosten van zorgaanbieders met betrekking tot boekjaar 2024 ten laste zijn gebracht van boekjaar 2025 voor een bedrag van € 258.000. Hierdoor ontstaat onzekerheid omtrent deze kosten, omdat de daadwerkelijke levering van de onderliggende prestaties tot op heden niet aantoonbaar is gemaakt.

Deze nagekomen kosten zijn een gevolg van de afrekening binnen de bandbreedte met de zorgaanbieders en de onderlinge verrekening van de gemeenten. Deze afspraken zijn opgenomen in de Regionale inkoop contracten. Deze contracten zijn vanaf 1 januari 2026 vervangen door contract PXQ waarin geen sprake meer is van een bandbreedte en verrekening achteraf. Voor boekjaar 2025 is dit derhalve nog onoverkomelijk maar is inherent aan het systeem, niet aan de gemeente .

Afrekeningen zorgaanbieders Wmo en Jeugd

De afrekening van de zorgaanbieders sluit niet volledig aan op de lasten volgens de jaarrekening. Het geconstateerde verschil bedraagt € 115.000.

Verloop van de controle

Het opstellen van de jaarrekening over het boekjaar 2025 is zodanig gepland, dat de gecontroleerde jaarrekening tijdig ter vaststelling aan de Raad kan worden voorgelegd.

De eerste versie van de jaarstukken was tijdig gereed. In het concept 3 van de jaarstukken waren nog niet alle passages opgenomen. Het controleproces evalueren wij met de ambtelijke organisatie. De afwikkeling van de controle was conform planning.

Wij kijken terug op een goede samenwerking gedurende dit proces.

3.1 Accountantscontrole

Naleven verslaggevingsregels

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Wij hebben gecontroleerd of de bepalingen in het BBV zijn nageleefd. Daarbij hebben we geen (belangrijke) afwijkingen vastgesteld.

Kwaliteit van de jaarstukken

De jaarstukken bestaan uit twee onderdelen, het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen.

Programmaverantwoording in jaarverslag

Bij onze beoordeling van de programmaverantwoording in het jaarverslag hebben wij vastgesteld dat de relatie tussen doelstellingen, uitgevoerde activiteiten en gerealiseerde resultaten niet in alle gevallen voldoende expliciet is uitgewerkt. De programmaverantwoording is, net als in de begroting, opgebouwd aan de hand van de drie W-vragen:

- wat wilden we bereiken,
- wat hebben we daarvoor gedaan
- wat heeft het gekost.

Daarmee wordt in opzet zichtbaar welke activiteiten zijn verricht in relatie tot de geformuleerde doelstellingen. De toelichtingen maken echter nog beperkt duidelijk op welke wijze deze activiteiten hebben bijgedragen aan het realiseren van de doelstellingen en wat de concrete resultaten daarvan zijn geweest. Hierdoor is voor de raad niet in alle gevallen goed navolgbaar of sprake is van beleidsuitvoering, resultaat en doelrealisatie.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd om in het jaarverslag per doelstelling explicieter toe te lichten hoe de uitgevoerde activiteiten hebben bijgedragen aan de doelstelling, wat deze concreet hebben opgeleverd en in welke mate de doelstelling is gerealiseerd.

Met betrekking tot de beantwoording 'wat heeft het gekost' willen we graag het volgende mee geven:

De toelichtingen op de verschillen tussen begroting en realisatie bieden op hoofdlijnen voldoende inzicht in de belangrijkste financiële afwijkingen. Wel constateren wij dat de analyse in meerdere gevallen vooral beschrijvend van aard is. Voor een goede sturing en verantwoording is het van belang dat afwijkingen niet alleen worden toegelicht, maar ook duidelijk worden geanalyseerd naar oorzaak, beïnvloedbaarheid en effect op toekomstige begrotingsjaren.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd om afwijkingen niet alleen toe te lichten, maar ook kort te analyseren op oorzaak, beïnvloedbaarheid en effect op toekomstige jaren.

Paragrafen in jaarverslag

Het jaarverslag met daarin de paragrafen voldoet aan de eisen van het BBV.

Jaarverslag ten opzichte van jaarrekening

Er zijn geen tegenstrijdigheden met de jaarrekening 2025 gezien.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Uw organisatie valt onder de reikwijdte van de Wet Normering Topinkomens. In de jaarrekening is de voorgeschreven informatie opgenomen.

3.1 Accountantscontrole

Fraude en continuïteit

Wij zijn verplicht bij wettelijke controleopdrachten in de controleverklaring te rapporteren over fraude en continuïteit. Dit is tot stand gekomen vanuit de maatschappelijke wens tot meer transparantie en inzicht voor de gebruiker van de jaarrekening.

Concreet betekent deze verplichting dat er een sectie 'Controleaanpak frauderisico's' en een sectie 'Controleaanpak veronderstellingen inzake de financiële risico's' in onze controleverklaringen is opgenomen. Dit betreffen geen algemene teksten, maar specifiek verwoord.

In [bijlage 1](#) staan de teksten die wij in de controleverklaring zullen opnemen.

Fraude

De fraudeparagraaf beschrijft hoe wij in onze controle hebben ingespeeld op risico's die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude. In deze beschrijving zijn de volgende elementen opgenomen:

- de frauderisico's die aandacht vereisen bij de controle;
- een verwijzing naar eventuele toelichtingen in de jaarrekening;
- een kort overzicht van de uitgevoerde werkzaamheden;
- een indicatie van de uitkomst van de werkzaamheden van de accountant;
- belangrijke waarnemingen met betrekking tot onderkende frauderisico's.

Onze controleaanpak is opgesteld vanuit onze verplichting tot het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van onze werkzaamheden. Wij hebben onze controleaanpak zodanig ingericht dat de kans op het ontdekken van materiële afwijkingen als gevolg van fraude zo hoog mogelijk is. Hierbij is sprake van professionele oordeelsvorming, rekening houdend met de specifieke omstandigheden en de complexiteit van de controle. Voor de onderkende frauderisico's hebben wij onze werkzaamheden op het geplande niveau kunnen uitvoeren.

Financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Dit is een paragraaf in de controleverklaring waarin wij uiteenzetten welke controlewerkzaamheden zijn uitgevoerd om de veronderstellingen inzake de financiële risico's te toetsen. Het College van B&W maakt jaarlijks een gedegen analyse van de financiële positie en vooruitzichten en de accountant moet deze toetsen. In de controleverklaring wordt uiteengezet welke werkzaamheden wij hebben uitgevoerd om de analyse van het College van B&W te toetsen en wat de uitkomsten van die werkzaamheden zijn. Ook eventuele belangrijke waarnemingen die de accountant ten aanzien van de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie bij de uitvoering van de werkzaamheden doet, worden vermeld in de controleverklaring.

3.2 Financiële positie

Eigen vermogen

Het eigen vermogen laat de afgelopen jaren (realisatie) het hiernaast getoonde verloop zien. De afgelopen jaren laat het eigen vermogen een stijging zien. Dit komt met name door de gerealiseerde positieve resultaten in de afgelopen jaren. Tegelijk vraagt de financiële positie in de komende jaren aandacht. De jaarstukken zijn gericht op het afgelopen jaar en geven daarom geen beeld van de financiële ontwikkeling na balansdatum. Het is daarom goed om ook de jaarstukken 2025 in samenhang te bezien met de Kaderbrief 2027. Deze laat een minder gunstig beeld zien. Voor de komende jaren ligt hier een duidelijke opgave.

Per 31 december 2025 zijn de bestemmingsreserves met de grootste omvang:

- Reserve instandhouding voorzieningen € 7,6 miljoen
- Reserve organisatieontwikkeling € 2,9 miljoen
- Reserve lokale voorzieningen € 1,7 miljoen
- Reserve doorgeschoven budgetten € 1,3 miljoen

Resultaat

Het gerealiseerde saldo van baten en lasten wordt, na besluitvorming door de Raad, verwerkt in de algemene reserve en de bestemmingsreserves. Het verloop in 2025 is hiernaast weergegeven.

Eigen vermogen x € 1 miljoen	2025	2024	2023
Eigen vermogen per 1 januari	67,9	60,9	58,4
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	2,6	7,0	2,5
Eigen vermogen per 31 december	70,4	67,9	60,9

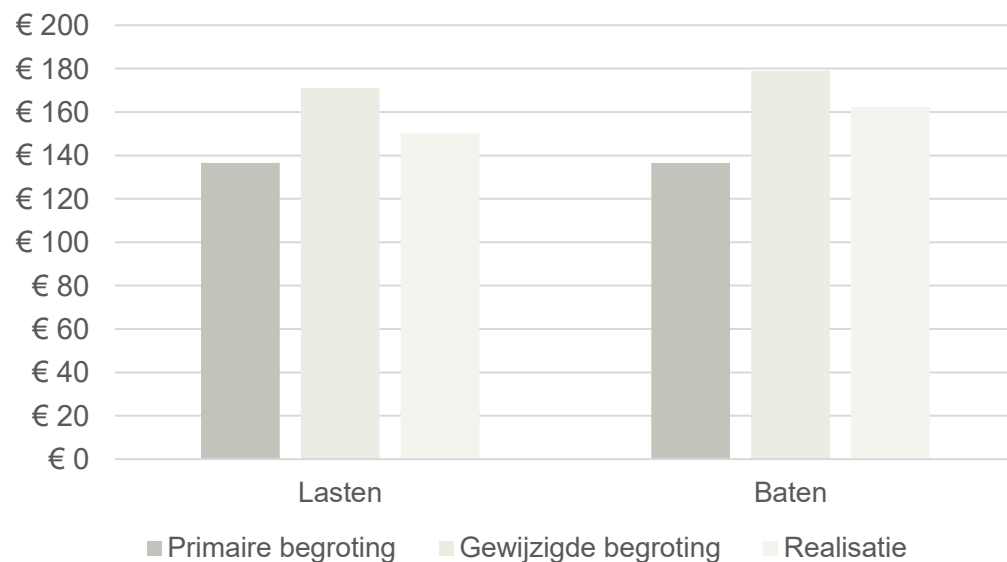
Resultaat x € 1 miljoen	2025
Totale baten	143,0
Totale lasten	140,4
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	2,6
Af: stortingen in reserves	9,8
Bij: onttrekkingen aan reserves	20,2
Saldo mutaties reserves	9,8
Gerealiseerd resultaat	12,4

3.2 Financiële positie

Van begroting naar realisatie

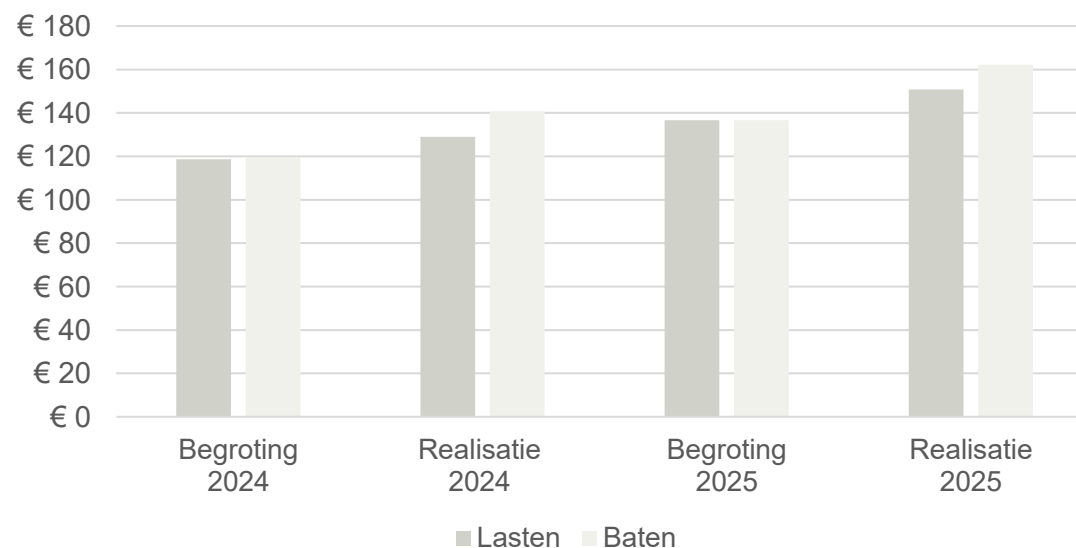
De begroting is een aantal keren bijgesteld, in de tussenrapportages maar ook met afzonderlijke raadsbesluiten.

Ontwikkeling lasten en baten van begroting naar realisatie

Onderstaand ziet u de ontwikkeling in 2024 en 2025 weergegeven vanaf uw primaire begroting tot aan de jaarrekening..

Van begroting 2024 naar realisatie 2025
(x € 1 miljoen)

3.2 Financiële positie

Saldo van baten en lasten

Het saldo inclusief reservemutaties is € 12,4 miljoen positief ten opzichte van € 7,9 miljoen positief begroot in de definitieve begroting.

De grootste afwijkingen afwijkingen ten opzichte van de definitieve begroting zijn:

- Hogere baten Rijksbudget Algemene Bijstand (BUIG) (€ 0,6 miljoen);
- Lagere lasten stormschade (€ 0,3 miljoen);
- Minder bestede gelden project Wooow en doorschuiving (€ 3 miljoen);
- Minder bestede gelden project Triparti en doorschuiving (€ 0,7 miljoen);
- Hogere algemene uitkering (1 miljoen).

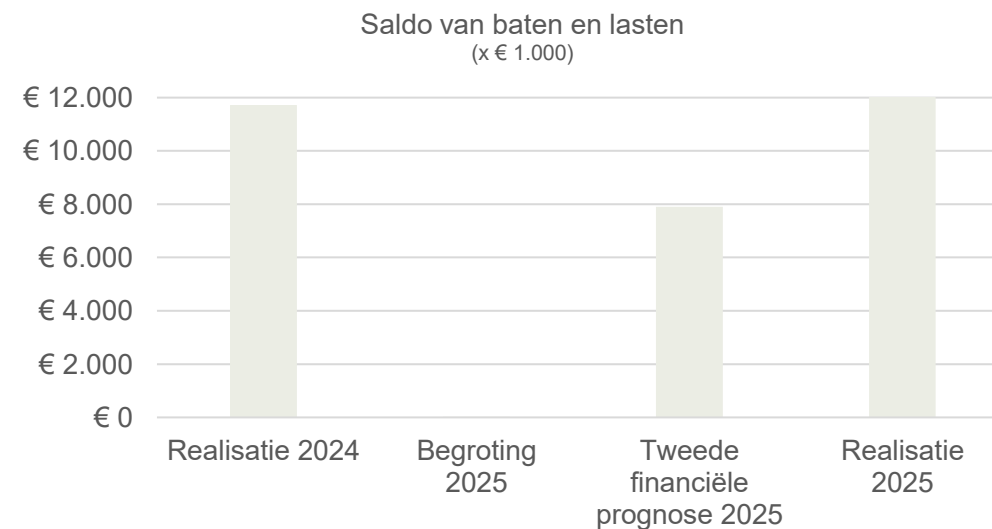
De grootste negatieve afwijkingen zijn een extra verliesvoorziening voor 2 grondexploitaties (€ 0,7 miljoen).

Incidentele baten en lasten

Uit het overzicht van de incidentele baten en lasten kan niet eenduidig worden vastgesteld op welke activiteiten deze betrekking hebben. De incidentele last van € 1,8 miljoen inzake de voorziening APPA is wel afzonderlijk en tekstueel toegelicht.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd het overzicht van de incidentele baten en lasten in te richten op lasten en baten niveau in de realisatie en per regel een toelichting te geven op het incidentele karakter.

Daarnaast hebben wij het College van B&W geadviseerd het structurele begrotingsaldo en de incidentele reservemutaties te presenteren bij het overzicht incidentele baten en lasten.

3.2 Financiële positie

Incidentele baten en lasten

Uit het overzicht van de incidentele baten en lasten kan niet eenduidig worden vastgesteld op welke activiteiten deze betrekking hebben. De incidentele last van € 1,8 miljoen inzake de voorziening APPA is wel afzonderlijk en tekstueel toegelicht.

Ten aanzien van de middelen voor Oekraïne geldt dat in 2025 een positief effect op het resultaat ontstaat van € 1,7 miljoen, ontstaan in 2024. In 2026 bedraagt dit effect € 0,9 miljoen, samenhangend met de afwikkeling van de bijdrage van het Rijk over 2025.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd het overzicht van de incidentele baten en lasten in te richten op lasten en baten niveau in de realisatie en per regel een toelichting te geven op het incidentele karakter.

Daarnaast hebben wij het College van B&W geadviseerd het structurele begrotingsaldo en de incidentele reservemutaties te presenteren bij het overzicht incidentele baten en lasten.

Verwonderpunten BBV

De Commissie BBV heeft in december 2025 de nota 'Verwonderpunten BBV' aangeboden aan het Ministerie van BZK. In deze verwonderpunten zijn een aantal adviezen opgenomen voor herziening van het BBV. De adviezen leiden tot meer eenduidigheid van de jaarstukken van gemeenten ten opzichte van profit organisaties en stichtingen en verenigingen. De nota is een advies en heeft daarmee nog geen formele status.

Een van de adviezen in de nota betreft het vormen van een voorziening voor het tegoed aan vakantiedagen en vakantiegeld van ambtenaren en WSW-medewerkers. Op dit moment worden deze alleen toegelicht als niet uit de balans blijvende verplichtingen.

Openstaande vakantiedagen	€ 1 miljoen
Vakantiegeld WSW medewerkers	€ 0,2 miljoen

Wij hebben het College van B&W geadviseerd in de risico's van het weerstandsvermogen rekening te houden met een risico op het herzien van het BBV met betrekking tot dit punt.

De andere adviezen betreffen onder meer

- het afschaffen van de post onvoorzien (dit was in de begroting 2025 € 36.000)
- de inrichting van de paragraaf Verbonden partijen,
- De omvorming van de paragraaf Weerstandsvermogen en financiering in een nieuwe paragraaf Financiële positie.

Onze verwachting is dat de adviezen uit de nota 'Verwonderpunten BBV' overgenomen zal worden in de actualisatie van het BBV.

3.2 Financiële positie

Weerstandsvermogen

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is de buffer die de gemeente achter de hand heeft om onverwachte financiële tegenvallers op te vangen. Het gaat om risico's die niet al in de gewone begroting zijn meegenomen en waar de gemeente vaak weinig invloed op heeft. In uw gemeente is afgesproken dat de beschikbare weerstandscapaciteit gelijk is aan de algemene reserve. Het beschikbare weerstandsvermogen is in 2025 gedaald als gevolg van de omzetting van de Algemene Reserve naar bestemmingsreserve instandhouding voorzieningen voor € 8 miljoen en de bestemmingsreserve lokale voorzieningen voor € 2 miljoen.

Benodigde weerstandscapaciteit

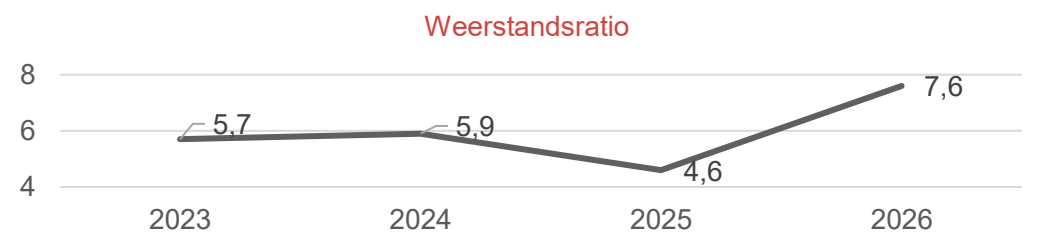
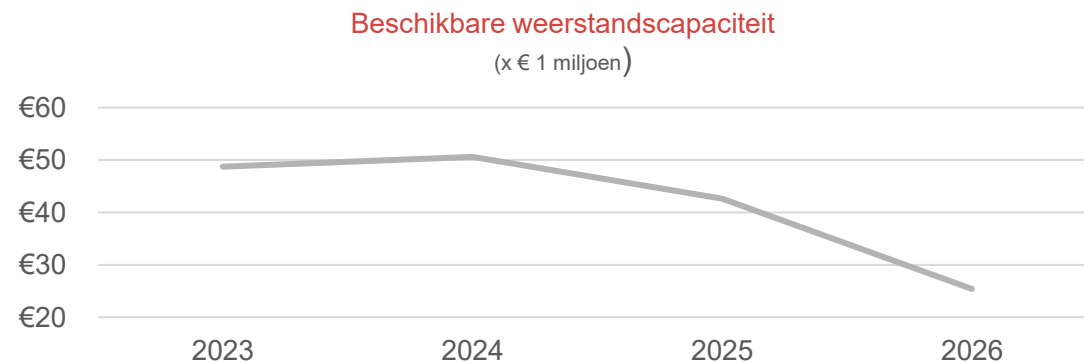
De benodigde weerstandscapaciteit is het bedrag dat de gemeente nodig denkt te hebben om mogelijke financiële tegenvallers op te vangen.

In de begroting van 2026 is de systematiek van de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen gewijzigd waardoor dit significant daalt.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd de tekstuele toelichting van de risico's te voorzien van een kwantificering in kans x impact.

Weerstandsratio

Uw gemeente heeft voldoende weerstandsvermogen. Dat betekent dat er genoeg geld beschikbaar is om de ingeschatte risico's op te vangen. In het beleid van uw gemeente staat dat de weerstandsratio minimaal 1 moet zijn. Uit de grafiek blijkt dat de ratio in de afgelopen jaren lag tussen 6,0 en 4,5 en in 2026 stijgt naar 7,6 als gevolg van de aanpassing van de systematiek in de begroting 2026.

3.3 Overige bevindingen

Schattingen

Het opstellen van de jaarrekening vereist dat de organisatie oordelen vormt en schattingen maakt, die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten/opbrengsten en lasten/kosten.

De schattingen en de hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die, gegeven de omstandigheden, als redelijk worden beschouwd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Een goed inzicht in de jaarrekening vraagt kennis van de gemaakte schattingen. Deze lichten wij hier kort toe.

Grondexploitaties

In 2025 zijn geen actieve complexen bouwgrond in exploitatie geopend of gesloten en zijn er nog 7. Voor de berekening van de verwachte resultaten in de actieve grondexploitaties heeft het College van B&W uitgangspunten geformuleerd. Wij vinden deze uitgangspunten acceptabel en consistent aan voorgaande jaren.

Tijdens onze controle zijn alle onderbouwingen per grondexploitatie getoetst, onder meer met behulp van een externe deskundige. Het overall beeld is dat de interne beheersing van voldoende niveau is.

Uit het onderzoek door de externe deskundige op 2 grondexploitaties is een aantal adviezen naar voren gekomen om de interne beheersing van de grondexploitaties te verbeteren.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd:

- *de verkoopprijzen te laten toetsen door een externe adviseur;*
- *Het ruimtegebruik in te meten en in beeld te brengen;*
- *De indexering op de kostensoorten te splitsen.*

De verplichte actualisatie van de grondexploitatie begrotingen en de grondprijzen voor de komende jaren is in de jaarstukken opgenomen. Aan het raadsvoorstel van de jaarstukken wordt het besluit inzake de actualisatie expliciet toegevoegd. De actualisatie is zichtbaar aan de hand van de tabel waarin wordt getoond hoe de exploitaties 2026 zich verhouden tot 2025. De uitgangspunten, zoals vermeld in de paragraaf Grondbeleid, worden zo expliciet goedgekeurd door de Raad.

Voorziening dubieuze debiteuren

Ultimo 2025 heeft uw gemeente vorderingen op diverse partijen. Door de organisatie is een inschatting gemaakt van de inbaarheid van deze vorderingen. Voor de openstaande debiteuren is een voorziening gevormd van € 304.000 op basis van inbaarheid.

De methodiek van berekening is consistent. Wij kunnen instemmen met de uitgangspunten voor deze voorzieningen.

3.3 Overige bevindingen

Voorziening uitvoering Wet Appa

Het pensioen voor wethouders is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers over naar het nieuwe pensioenstelsel en wordt de pensioenvoorziening overgedragen aan het ABP. De dekkingsgraad van het ABP is eind december 123,5%. De voorziening APPA is hiermee extra opgehoogd. Dit leidt in 2025 tot een aanpassing van de hoogte van de voorziening in uw jaarrekening ter hoogte van € 1,8 miljoen. De stand van de voorziening is per eind 2025 € 6,1 miljoen (2024: € 4,4 miljoen).

Voorziening voormalig personeel

Dit betreft de pensioenaanspraken van wethouders voor 2012 (de inwerkingtreding van de wet APPA). In 2025 is bekend geworden dat deze verplichtingen ook overgedragen dienen te worden naar het ABP vanaf 1 januari 2028. De voorziening voormalig personeel is daarmee opgegaan in de voorziening uitvoering wet APPA.

Voorziening RVU personeel Winterswijk – medewerkers WSW

Naar aanleiding van de RVU-regeling voor personeel schrijft het BBV voor dat deze middelen worden verwerkt als voorziening. Per 31 december 2025 is er een verplichting van € 155.000 voor ambtenaren en WSW'ers.

Voorziening invulling cao-gelden OR

Er hebben geen mutaties in deze voorziening plaats gevonden.

Voorziening verlofsparen

In de CAO gemeenten is voorgeschreven dat medewerkers gebruik kunnen maken van de mogelijkheid om verlof te sparen. Eind 2024 hebben een beperkt aantal medewerkers

hiervan gebruikt gemaakt. De daartoe ingestelde voorziening is toereikend.

De gemeente Winterswijk sluit aan bij de CAO-termijnen voor het laten vervallen van verlofuren. Een voorziening voor stuwmeren is niet noodzakelijk.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening bedraagt per 31 december 2025 € 2,3 miljoen. Een voorziening voor groot onderhoud dient te worden gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan dat maximaal 5 jaar oud mag zijn. Het huidige meerjarenonderhoudsplan is begin 2026 geactualiseerd.

Voorziening riolering

De gevormde voorziening dient ter financiering van de vervangingsinvesteringen. De dotatie en onttrekkingen zijn gebaseerd op het saldo van het product riolering. Ultimo 2025 bedraagt de voorziening € 5,9 miljoen.

3.3 Overige bevindingen

Jaarrekeningposten

Bestaan materiële vaste activa

De gemeente heeft een omvangrijke positie materiële vaste activa (MVA) op de balans. Het is echter niet in alle gevallen eenvoudig om de afzonderlijke activaposten te herleiden naar de feitelijk aanwezige activa binnen de gemeente. De gemeente heeft aangegeven in 2026 stappen te zetten om de registratie van de activa te verbeteren ten opzichte van de werkelijk aanwezige activa.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd om dit traject gericht op te pakken en te zorgen voor een eenduidige en herleidbare koppeling tussen de administratie en de fysieke activa.

Prestatielevering

Wij hebben een steekproef uitgevoerd om de getrouwheid van de uitgaven te kunnen controleren. Van alle facturen zijn de geleverde prestaties aangetoond.

Kosten verbonden partijen

De gemeente Winterswijk heeft een deel van haar taken overgedragen aan gemeenschappelijke regelingen. De kosten van deze organisaties komen ten laste van de exploitatie van de gemeente Winterswijk. De kosten van GR VNOG en GR ODA zijn in deze jaarstukken gebaseerd op conceptcijfers, omdat de definitieve cijfers op dat moment nog niet voorhanden waren.

Toegerekende reële en bespaarde rente

In de exploitatie wordt interne rente aan diverse budgetten toegerekend. In totaal lasten en baten van € 2,7 miljoen. Dit levert geen meerwaarde voor de beheersing van de gemeente omdat er sprake is van totaalfinanciering en geen projectfinanciering.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd deze interne rente af te schaffen.

Onzekerheid PGB

Uw organisatie heeft interne controle uitgevoerd op de bestedingen van de PGB en daarmee vastgesteld dat deze middelen zijn besteed aan de burgers van de gemeente Winterswijk.

3.4 Rechtmatigheidsverantwoording

Kaderstelling

De financiële verordening (gebaseerd op artikel 212 gemeentewet) is aangepast op de herziening van het Besluit Begroting en Verantwoording inzake de verantwoordingsgrens van 2%. De Raad heeft de herziene financiële verordening en het normenkader op 4 november 2025 vastgesteld.

Onze bevindingen over de rechtmatigheidsverantwoording

In de financiële verordening heeft de Raad de verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording op 2% van de lasten en de dotaties aan reserves bepaald. Op basis van de voorliggende jaarrekening is dit een bedrag van € 2.807.000.

In de rechtmatigheidsverantwoording heeft het College van B&W aangegeven welrechtmatig gehandeld te hebben. De totale onrechtmatigheden zijn hoger dan de verantwoordingsgrens van € 2,8 miljoen. De geconstateerde onrechtmatigheden zijn het gevolg van:

- de overschrijding van de lasten ten opzichte van de begroting met € 2,6 miljoen (waarvan € 2,6 miljoen als acceptabel zijn aangemerkt binnen de kaders van uw financiële verordening);
- overschrijding van toegestane kredieten met € 0,2 miljoen;
- niet rechtmatige inkoopprocedures voor € 0,5 miljoen.

Op basis van onze toetsing aan de wettelijke voorschriften voor de rechtmatigheidsverantwoording en de kaderstelling door de Raad hebben wij vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft. De jaarrekening en het jaarverslag bevat de voorgeschreven informatie.

Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat de tekst aan het voorgeschreven model voldoet.

Er zijn drie criteria vastgesteld om de financiële rechtmatigheid concreet te maken, te weten:

- [1] het voorwaardencriterium;
- [2] misbruik en oneigenlijk gebruik; en
- [3] het begrotingscriterium.

Bij het opstellen van de jaarrekening legt het College van B&W in de rechtmatigheidsverantwoording verantwoording af over deze drie criteria.

[1] Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium schrijft voor dat financiële handelingen alleen mogen plaatsvinden onder de voorwaarden zoals opgenomen in de wet of in een verordening. Het voorwaardencriterium komt met name voor in de processen:

- Europese aanbestedingen
- Treasury
- Subsidieverstrekingen
- Wmo en Jeugdzorg.

3.4 Rechtmatigheidsverantwoording

Europese aanbestedingen

Er zijn 2 contracten onterecht niet Europees aanbesteed voor een bedrag van € 487.000. Vorig jaar was dit 1 contract voor een bedrag van € 110.000.

[2] Misbruik en oneigenlijk gebruik

Het is aan de organisatie om effectieve maatregelen te nemen om misbruik en oneigenlijk (M&O) gebruik te voorkomen. Op basis van de eisen in de wet- en regelgeving heeft een vertaling plaatsgevonden naar de opzet van de interne organisatie.

Er is een nota Misbruik en Oneigenlijk gebruik. Uit de interne controle-uitkomsten en onze controlewerkzaamheden komen geen onrechtmatigheden naar voren.

[3] Begrotingscriterium

Het budgetrecht bepaalt dat de Raad toestemming geeft om het te realiseren beleid per programma binnen de vastgestelde begroting uit te voeren. Afwijkingen van de begrote baten en onderschrijdingen van de begrote lasten zijn rechtmatig omdat de melding van deze afwijkingen in het jaarverslag als tijdig zijn aangemerkt in de financiële verordening.

In de rechtmatigheidsverantwoording wordt een onderscheid gemaakt in acceptabele en niet-acceptabele afwijkingen.

Meer lasten dan begroot

Uitgangspunt is dat er sprake is van begrotingsonrechtmatigheid wanneer er sprake is van een overschrijding van lasten. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt vervolgens een onderscheid gemaakt in acceptabele en niet-acceptabele afwijkingen.

Een overschrijding van de lasten wordt, op grond van de afspraken in de financiële verordening, als acceptabel aangemerkt als:

- Er sprake is van een compensatie door baten;
- Er sprake is van een eerdere melding aan het Algemeen Bestuur;
- Er sprake is van een open-einde regeling.

Er is bij 2 programma's een overschrijding van de lasten ten opzichte van de begroting voor € 2,6 miljoen. Deze zijn als acceptabel aangemerkt omdat

- dit veroorzaakt is door de wettelijk verplichte verhoging voorziening APPA (acceptabel als gevolg van hogere wetgeving).
- er sprake is van compensatie door baten.

Investeringskredieten

Er is bij één investering meer besteed dan het door de Raad vastgestelde krediet.

De Raad wordt expliciet gevraagd in te stemmen met deze afwijking bij de vaststelling van de jaarrekening.

Op basis van onze werkzaamheden en de verkregen inzichten hebben wij het College van B&W het volgende geadviseerd:

- *Het waarborgen van een consistente en uniforme presentatie van kredieten in alle P&C-documenten, in lijn met de jaarrekening;*
- *Het expliciet opnemen van overhevelingen uit voorgaande jaren in het kredietoverzicht;*
- *Het toekennen van meerjarige kredieten op basis van een realistische inschatting van de looptijd.*

3.4 Rechtmatigheidsverantwoording

Toelichting op rechtmatigheidsverantwoording in paragraaf Bedrijfsvoering

Toelichting fouten

Volgens het BBV is het een vereiste dat het College van B&W in de paragraaf Bedrijfsvoering een toelichting geeft op alle fouten die zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Daarnaast dient te worden beschreven welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Rapportagegrens

In de financiële verordening is opgenomen dat in de paragraaf Bedrijfsvoering fouten en/of onduidelijkheden groter dan € 50.000 worden toegelicht.

Uitvoering verbijzonderde interne controle

De opgenomen toelichting maakt duidelijk welk normenkader en welke rechtmatigheidscriteria bij de controle zijn gehanteerd. De beschrijving geeft echter nog beperkt inzicht in de wijze waarop de verbijzonderde interne controle in de praktijk is uitgevoerd. Daardoor is nog onvoldoende zichtbaar welke werkzaamheden zijn verricht en hoe bevindingen zijn vastgelegd en opgevolgd.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd om de toelichting op dit punt verder aan te vullen, zodat de uitvoering en diepgang van de verbijzonderde interne controle duidelijker naar voren komen.

Intern inkoopbeleid

Wanneer de inkoopnormen uit de Gids Proportionaliteit herhaaldelijk niet worden nageleefd of wanneer de documentatie en/of motivering ervan ontoereikend is, wordt van het College van B&W verwacht hierover te rapporteren via de paragraaf Bedrijfsvoering.

uitgewerkt. In 2025 is een verbijzonderde interne controle uitgevoerd op het volgen van het intern inkoopbeleid voor inkopen onder de Europese aanbestedingsgrens. Hierover is gerapporteerd in de paragraaf Bedrijfsvoering.

De organisatie geeft aan dat de beheersing en verantwoording van inkopen nog verder kan worden versterkt. In 2026 zal de organisatie daarom verder werken aan de verbetering van het inkoop- en aanbestedingsproces, onder meer op het gebied van dossiervorming.

Conclusie informatie

Wij hebben vastgesteld dat de paragraaf bedrijfsvoering de vereiste informatie bevat.

Formele onrechtmatigheden

Na de interim controle hebben wij nog een aantal detailcontroles uitgevoerd op het Sociaal domein en de subsidieverstrekingen over de laatste maanden. Onderstaande tabel geeft dit per domein weer.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd aandacht te besteden aan de tijdigheid van de beschikkingen en de volledigheid van de dossiers.

	Identificatie aanvrager	Tijdigheid beschikking	Volledigheid dossiers
Wmo	V	X	X
Jeugd	V	X	V
Subsidies	n.v.t.	X	X

4. Interne beheersing

Risico's interne beheersing

Bij de interimcontrole hebben wij de algemene beheersing, de inrichting van de processen en de interne beheersingsmaatregelen beoordeeld. Naar aanleiding hiervan hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen in de managementletter gerapporteerd aan het College van B&W. De managementletter is besproken met de financiële raadscommissie op 26 november 2025. In de managementletter hebben wij per proces aangegeven welke bevindingen en risico's wij zien. Wij hebben hiervoor (mogelijke) interne beheersingsmaatregelen voorgesteld om de risico's af te dekken. Om voldoende controlezekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening geen materiële afwijkingen bevat als gevolg van het ontbreken van deze (voldoende) maatregelen, hebben wij aanvullende werkzaamheden moeten verrichten.

Het belangrijkste risico's uit de managementletter zijn onderstaand weergegeven:

Personele wisselingen

De organisatiestructuur functioneert in de basis goed. Recente wisselingen op sleutelposities brengen echter risico's met zich mee voor kennisoverdracht, continuïteit en inzicht in de voortgang van werkzaamheden. Zonder structurele borging van overdracht en verantwoordelijkheden kan dit leiden tot versnippering van kennis en druk op de interne beheersing, met name rond functiescheiding, dossiervorming en bestuurlijke informatievoorziening.

IT omgeving

Op basis van boek 2, artikel 393, lid 4 van het Burgerlijk Wetboek moet de accountant in zijn verslag aandacht besteden aan de bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel over de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken over de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht. Voor onze controle maken we in een beperkte mate gebruik van de automatiseringsomgeving.

4. Interne beheersing

Afwikkeling aandachtspunten voor de jaarrekening vanuit de interimcontrole

Vanuit de interimcontrole hebben wij van de enkele aandachtspunten voor de jaarrekening 2025 meegegeven. De belangrijkste waren:

- het onderbouwen van de geleverde prestaties bij de inkopen over het 2^e half jaar van 2025;
- het tijdig opstellen van een spendanalyse Europese aanbestedingen;
- Het opnemen van een toelichting in de paragraaf Weerstandsvermogen op de ontwikkeling van risico's ten opzichte van de begroting en jaarrekening, inclusief inschatting van kans en financiële impact;
- de tijdige en volledige aanlevering van de SiSa-regelingen, met specifieke aandacht voor de rechtmatigheid van de bestedingen.

Van alle hierboven vermelde punten hebben wij vastgesteld dat deze zijn afgerond.

Aanvullende bevindingen

Vanuit de afronding van de controle over het boekjaar 2025 vragen wij nog aandacht voor de volgende aanvullende bevindingen inzake de interne beheersing.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd:

- ZOOV: Percentage toerekening overhead: de onderbouwing van 30% te actualiseren.

5. Onze verantwoordelijkheid

Onze opdracht

De jaarrekening 2025 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het College van B&W. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekeningen gecontroleerd.

Wij hebben onze controle uitgevoerd op basis van onze controlestandaarden voor accountantscontrole. Daarnaast hebben wij het besluit accountantscontrole decentrale overheden (het BADO), de door u vastgestelde controleverordening (ex artikel 213 van de gemeentewet) én het door u vastgestelde normenkader als basis voor de controle gebruikt.

De door ons voor de controle gehanteerde goedkeuringstolerantie voor fouten en onzekerheden bedraagt € 2.807.000 (2% van de lasten exclusief dotaties aan de reserves). Voor de Wet Normering Topinkomens hebben wij de voorgeschreven lagere goedkeuringstoleranties gehanteerd.

Onze onafhankelijkheid

Voor de uitvoering van onze controle is het belangrijk, dat wij onafhankelijk zijn. Dit betekent dat op een aantal vormen van overige dienstverlening aanvullende voorwaarden van toepassing zijn, dat voor sommige soorten van overige dienstverlening beperkingen gelden en dat sommige soorten dienstverlening niet toegestaan zijn.

Naast de controle van de jaarrekening hebben wij géén overige diensten en/of adviesopdrachten uitgevoerd. De voor uw gemeente in 2025 door ons verrichte diensten passen binnen de regels van onafhankelijkheid.

Onze teamleden zijn onafhankelijk van uw gemeente. Er zijn geen andere zaken, die in strijd zijn met de onafhankelijkheidsregels.

Fraude

De accountant is verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het College van B&W. Ingeval van fraude door het College van B&W melden we dit aan de Raad.

Wij merken op dat onze werkzaamheden niet specifiek gericht zijn op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij het College van B&W.

De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn werkzaamheden. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de opdrachtbevestiging.

Er zijn tijdens de door ons uitgevoerde reguliere controlewerkzaamheden geen materiële onjuistheden als gevolg van fraude ontdekt, noch hebben wij aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

6. Afsluiting

Publicatie jaarrekening

Wij adviseren om de jaarrekening, na vaststelling door de Raad, op de website van uw gemeente, te publiceren samen met de controleverklaring van de accountant. Hierdoor is het voor de gebruikers duidelijk dat dit de definitieve versie van de jaarrekening is en wat het oordeel van de accountant bij deze jaarrekening is.

Wij hebben het College van B&W geadviseerd zorg te dragen voor een tijdige indiening bij de Provincie van de gewaarmerkte jaarstukken (uiterlijk 15 juli 2026).

De wetgeving rondom de WNT (Wet Normering Topinkomens) geeft aan dat de WNT-verantwoording door de organisatie op internet gepubliceerd moet worden voor een periode van tenminste zeven jaar. De gegevens moeten vrij toegankelijk en eenvoudig te vinden zijn.

Afsluiting

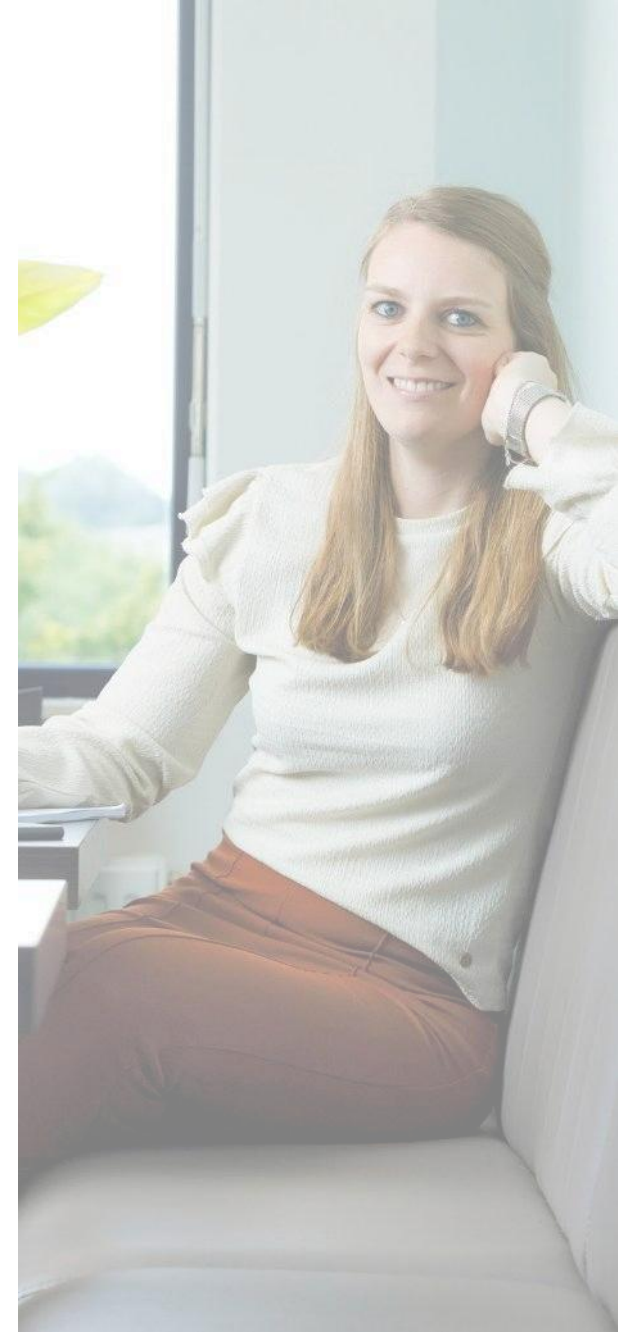
Wij willen graag van deze gelegenheid gebruik u en uw medewerkers te bedanken voor de prettige samenwerking en open communicatie tijdens onze controlewerkzaamheden.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en zijn graag bereid nadere informatie te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten

Mevrouw H.G.J. de Feiter-Aalderink RA

Bijlage 1 Passages controleverklaring frauderisico's-financiële risico's

Bijlage 2 SiSa tabel fouten en onzekerheden

Bijlage 1 Passages controleverklaring frauderisico's-financiële risico's

In het kader van onze controle hebben wij bijzondere aandacht besteed aan fraude en aan de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie van de gemeente. Wij hebben deze onderwerpen met het College van B&W besproken, inclusief de relevante risico's, de door ons uitgevoerde werkzaamheden, de uitkomsten daarvan en de wijze waarop deze onderwerpen zijn toegelicht in de jaarrekening en het jaarverslag.

Onze bevindingen, aandachtspunten en inschattingen hebben wij met u gedeeld, zodat u deze kunt betrekken bij uw toezichthoudende taak. Tevens leggen wij de voorgenomen teksten in onze controleverklaring over deze onderwerpen aan u voor. Hiermee wordt bijgedragen aan een zorgvuldige, evenwichtige en transparante verslaggeving en wordt de Raad in staat gesteld zijn verantwoordelijkheid adequaat uit te oefenen.

In de bijlagen zijn de passages opgenomen die wij voornemens zijn in de controleverklaring op te nemen ten aanzien van de controleaanpak van frauderisico's en de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie. Deze passages vormen **geen** volledige weergave van de controleverklaring.

Bijlage 1 Passages controleverklaring frauderisico's-financiële risico's

Controleaanpak frauderisico's

Bij de aanvang van onze controle hebben wij een frauderisico analyse uitgevoerd. Hierbij hebben wij risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening als gevolg van fraude. De uitkomsten van deze frauderisico analyse zijn vertaald naar generieke en specifieke controlewerkzaamheden die onderdeel uitmaken van onze controleaanpak.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het systeem van interne beheersing, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het College van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's. Ook hoe het College van burgemeester en wethouders het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de Raad toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het beperken van frauderisico's.

Als onderdeel van het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Aangezien de baten hoofdzakelijk bestaan uit de Algemene uitkering, subsidie ontvangsten van het Rijk en Provincies, lokale heffingen en leges, onderkennen we geen frauderisico in de verantwoording van de baten. De algemene uitkering en de subsidie ontvangsten zijn

beperkt tot een opgave van derden. De lokale heffingen en leges betreffen een veelheid van posten van beperkte omvang waardoor geen risico ontstaat op een afwijking van materieel belang.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

We hebben de beschikbare controle-informatie in overweging genomen en navraag gedaan bij relevante personen, waaronder de concerncontroller, de gemeentesecretaris en de portefeuillehouder financiën. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Uit het geheel van onze werkzaamheden volgen geen signalen van aanwijzingen of vermoedens van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn weergegeven op de volgende pagina's.

:

Bijlage 1 Passages controleverklaring frauderisico's-financiële risico's

Geïdentificeerd frauderisico

MO: Beïnvloeden schattingen

De directie/het College heeft een unieke positie om fraude te plegen, omdat ze in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken.

Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het de directie. Wij hebben in dat kader bijzondere aandacht gehad voor tendenties in schattingen als gevolg van mogelijke druk op het directie om het resultaat te beïnvloeden.

Controlewerkzaamheden en observaties

Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing die het risico op doorbreking van de interne beheersing moeten mitigeren, waaronder de ingebouwde waarborgen in de processen met betrekking tot handmatige journaalposten.

In respons op de bevindingen vanuit deze werkzaamheden hebben wij journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria, journaalposten gegenereerd tijdens het proces van opmaken van de jaarrekening met mogelijk resultaat sturend effect.

Wij hebben bij de controlewerkzaamheden specifieke aandacht gehad voor eventuele manipulatie of bovenmatige bemoeienis van het management bij de totstandkoming van cijfers en belangrijke toelichtingen.

Daarnaast hebben wij op journaalposten die zijn gegenereerd door, of in opdracht van, de directie/het Dagelijks Bestuur specifieke controlewerkzaamheden verricht.

Wij hebben specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van schattingen. Wij hebben getoetst of de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen adequaat zijn. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het management bij deze schattingen.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door de directie of vooringenomenheid van de directie bij schattingsposten.

Bijlage 1 Passages controleverklaring frauderisico's-financiële risico's

Geïdentificeerd frauderisico

Corruptierisico

Het risico op corruptie door ambtenaren, bestuurders en toezichthouders

Prestatieonderbouwingen

Het risico dat inkoopfacturen betaald worden, zonder dat hier een prestatie tegenover staat

Ongeautoriseerde betalingen

Een combinatie van te ruime bevoegdheden ten aanzien van het doorvoeren van wijzigingen in stambestanden crediteuren, de verwerking van inkoopfacturen biedt in opzet aan medewerkers de gelegenheid om onrechtmatige betalingen te laten verrichten met als doel het oneigenlijk toe-eigenen van activa.

Controlewerkzaamheden en observaties

We hebben vastgesteld dat er maatregelen zijn genomen rondom het bewaken van de integriteit en het voorkomen van integriteitsschendingen. We hebben navraag gedaan of er meldingen zijn geweest.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

We hebben geen specifieke aanwijzingen voor corruptie of vermoedens van corruptie.

Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken met betrekking tot het leveren van de prestaties van de ingekochte goederen en diensten. Wij hebben door middel van een deelwaarneming vastgesteld dat de levering van goederen/diensten voor de onderzochte gevallen heeft plaatsgevonden overeenkomstig de inkoopfacturen.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.

Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing die het risico op het verrichten van onrechtmatige betalingen moeten mitigeren.

Tevens hebben wij werkzaamheden verricht op de rechtenindeling in het bankpakket en de interne procedures met betrekking tot de controle van personeelsmutaties. Tot slot hebben wij middels data-analyse alle bankmutaties geanalyseerd.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het verrichten van onrechtmatige betalingen.

Bijlage 1 Passages controleverklaring frauderisico's-financiële risico's

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het College van burgemeester en wethouders heeft de jaarrekening opgesteld waarbij inzicht is gegeven in de mate waarin de gemeente in staat is om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te kunnen vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Onze controlewerkzaamheden om het inzicht, dat het College van burgemeester en wethouders geeft te evalueren en de beoordeling van de gehanteerde veronderstellingen omvatten onder andere:

- Kennisnemen van de toelichting op de financiële positie zoals deze is beschreven in de paragraaf weerstandsvermogen;
- Kennisnemen van de beoordeling van de Provincie over de financiële positie inzake de begroting 2025 en 2026 en evalueren of de daarbij behorende opmerkingen voldoende zijn toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen;
- Evalueren van het proces van risicoanalyse en de gehanteerde veronderstellingen die het College van B&W heeft gehanteerd bij de totstandkoming van de informatie opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen;
- Evalueren of de paragraaf Weerstandsvermogen alle relevante informatie bevat, waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben gekregen;
- Inwinnen van inlichtingen bij het college over zijn kennis van risico's na de periode van de door het College van B&W verrichte risicoanalyse.

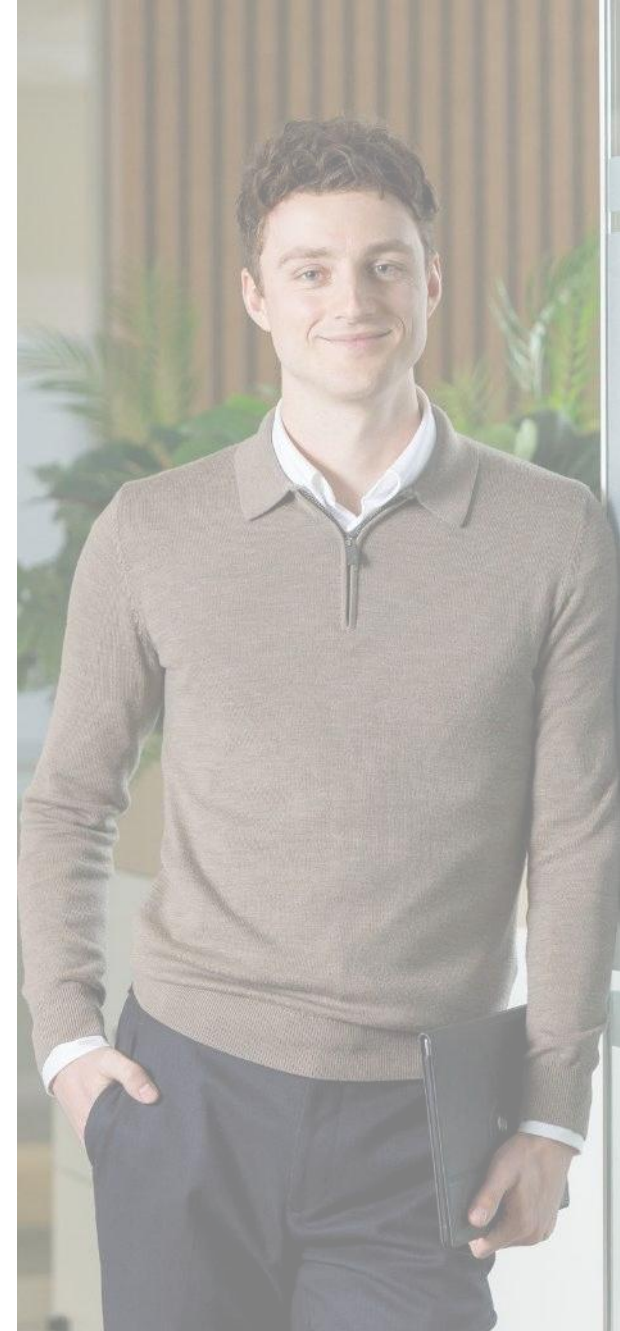
Uit onze werkzaamheden blijkt dat de door het college gegeven inzicht aanvaardbaar is.

Bijlage 2 SiSa tabel fouten en onzekerheden

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2025 d.d. 4 maart 2026. Wij zijn verplicht een tabel op te nemen in dit accountantsverslag met fouten en onzekerheden met betrekking tot de verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen.

Deze tabellen dient u samen met de overige voorgeschreven verantwoordingsdocumenten voor 15 juli 2026 bij het CBS aan te leveren, inclusief de hieronder vermelde oordelen in onze controleverklaring:

Strekking controleverklaring	
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening	Goedkeurend

Bijlage 2 SiSa tabel fouten en onzekerheden

Nr.	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout of onzekerheid
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek in 2023 en 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
C92	Regeling specifieke uitkering informatiepunten Digitale Overheid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorziening	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
E115	Tijdelijke regeling specifieke uitkering duurzame en circulaire infrastructuur	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Bijlage 2 SiSa tabel fouten en onzekerheden

Nr.	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout of onzekerheid
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2025	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_totaal 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G13	Onderwijsroute_deel gemeente 2024	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
H27	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken 2024_met centraal rechtspersoon	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
H35B	Specifieke uitkering SPUK IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J4B	Regiodeals 5 ^e tranche (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J17	Realisatiestimulans	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J55	Aanpak energiearmoede	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
J94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Bijlage 2 SiSa tabel fouten en onzekerheden

Nr.	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout of onzekerheid
J95	Regeling specifieke uitkering regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
L35B	Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied (Rmpl) (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Samen bouwen aan duurzaam succes

Als ondernemer, manager of bestuurder dealt u dagelijks met veranderingen. Dan is het prettig om voor cijfers, financiële processen en fiscale vraagstukken zekerheid in te bouwen. Wij zijn graag die specialist dichtbij, die altijd een extra stap voor u zet en die naast de data altijd de mens ziet.

▼ **Zullen we samen bouwen aan uw duurzame succes?**